

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518201288
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3518201288.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. T. XXX, o zaplatenie 1 815,40 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 3Csp/16/2018- 181 zo dňa 16. apríla 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. a v súvisiacom výroku III. p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 815,40 eur s úrokom 60,40 eur, úrokom z omeškania 0,78 eur a 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 815,40 eur od 23.02.2018 do zaplatenia a zo sumy 60,40 eur od 23.02.2018 do zaplatenia, to všetko v splátkach vo výške 150,- eur mesačne, ktoré mu uložil platiť vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť až do zaplatenia s tým, že omeškania s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Výrokom II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom dňa 10.11.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka. Na základe tejto zmluvy boli žalovanému ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi dočasne poskytnuté peňažné prostriedky vo forme úveru žalobcom, ktorý poskytuje úvery v rámci predmetu svojej činnosti. Táto zmluva obsahovala náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z dôvodu neplnenia zmluvných podmienok zo strany žalovaného žalobca výzvou zo dňa 22.02.2018 oznámil žalovanej strane uplatnenie práva podľa § 506 Obchodného zákonníka, a to zosplatenie úveru. Zároveň vyzval žalovaného na uhradenie vzniknutého dlhu v celom rozsahu najneskôr do 04.03.2018.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 497, § 506, § 369 ods. 1,2,3 Obchodného zákonníka a konštatoval, že zmluva, z ktorej žalobca odvodzoval žalobou uplatnené nároky, je svojím obsahom zmluvou spotrebiteľskou, takže na právne vzťahy strán sporu je potrebné aplikovať nielen ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Obchodného zákonníka, ale aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Na základe

vykonaného dokazovania vyhovel žalobe čo do zaplattenia sumy nezaplattenej istiny vo výške 1.815,40 eura (poskytnutá suma úveru 2.000,- eur - uhradené splátky istiny žalovaným do dňa zosplattnenia), čo do zaplattenia úrokov vo výške 60,40 eura (9,50 % dohodnutý ročný úrok v zmysle zmluvy bol žalovaný povinný tento splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplattnenia), do úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy istiny 1.815,40 eura od 23.02.2018 do zaplattenia (z dôvodu omeškania žalovaného), do úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy úrokov 60,40 eura od 23.02.2018 do zaplattenia. Z dôvodu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu vzniklo žalobcovi aj právo na zaplattenie úrokov z omeškania v zákonnej výške ročne z nezaplattenej sumy istiny 1.815,40 eura od 23.02.2018 do zaplattenia (podľa §369 Obchodného zákonníka), ako aj z nezaplattenej úrokov 60,40 eura od 23.02.2018 do zaplattenia. Okamih omeškania sa viaže na deň nasledujúci po dni 22.02.2018. (predstavujúci deň predčasného zosplattnenia pohľadávky žalobcu voči žalovanému).

4. Pokiaľ si žalobca uplatnil aj nárok na zaplattenie zmluvných úrokov vo výške 9,50% ročne z nezaplattenej istiny 1.815,40 eur od 23.02.2018 do zaplattenia, súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol. Žalobca tvrdí, že jeho nárok na zaplattenie úrokov trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie (teda aj po zosplattnení úveru), pričom vychádza z druhej vety § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Tento nárok je však potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa jeho prvej vety zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky, ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Uvedené ustanovenia právnej normy (spolu s § 497 Obchodného zákonníka) teda explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplattiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úroky z úveru patria len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru. V tomto smere súd poukazuje na konštantnú judikatúru súdov vyššieho stupňa, napr. rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.17Co/8/2018 z 19.12.2018, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/104/2012 z 31.07.2012 alebo sp. zn. 5Co/196/2016 zo dňa 28.06.2016, Krajského súdu v Trnave zo dňa 30.11.2016 sp. zn. 25Co/615/2015, Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12.05.2015 sp. zn. 16Co/322/2015. Dôležité je poukázať aj na judikatúru, konkrétne rozhodnutie NS SR publikované ako R 59/98, v zmysle ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, v danom prípade do dňa predčasnej splatnosti. V tejto súvislosti poukazuje súd aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. IV.ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.09.2012, ktorý považoval výklad krajského súdu (aj okresného súdu) za ústavne akceptovateľný s tým, že okresný aj krajský súd v prejednávanej veci vyslovil právny záver, podľa ktorého dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) a od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami. Pokiaľ teda veriteľ, v danom prípade žalobca, pristúpil k tomu, že považuje celý dlh za splatný, potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, nie úrokov z úveru. Ústavný súd SR v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu.

5. Súd prvej inštancie povolil žalovanému dlh splácať v mesačných splátkach po 150,- eur, ktoré splátky určil v súlade s ust. § 232 ods. 3, ods. 4 CSP. Súčasne určil aj podmienky zročnosti splátok a rozhodol o následkoch omeškania splnením jednej splátky. Prihliadol tak na majetkové, zárobkové, osobné pomery, ako aj ďalšie dlhy žalovaného, tiež na výšku priznaného plnenia, ale aj na hľadisko ochrany oprávneného - žalobcu. Určením takéhoto spôsobu splatnosti pohľadávky nebudú nad mieru dotknuté jeho záujmy, pri riadnom splácaní bude dlh žalovaného voči nemu splnený do 1 roka a v prípade omeškania čo i len jednej splátky sa stane zročným celý nesplatený dlh. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 CSP.

6. Proti tomuto rozsudku v časti vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe

vyhovie v celom rozsahu. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/12/2017 zo dňa 31.01.2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43Co/23/2017 zo dňa 29.11.2017, sp.zn. 43Co/28/2017 zo dňa 27.02.2018, sp.zn. 43Co/7/2018 zo dňa 31.05.2018, sp.zn. 43Co/29/2018 zo dňa 16.08.2018, sp.zn. 43Co/21/2018 zo dňa 27.09.2018 a 43 Co/37/2018 zo dňa 20.12.2018, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/193/2017 zo dňa 07.12.2017, uznesenie sp.zn. 7Co/366/2017 zo dňa 30.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 5Co/297/2017 zo dňa 13.02.2018, sp.zn. 5Co/311/2017 zo dňa 15.02.2018, sp.zn. 5Co/250/2017 zo dňa 13.02.2018 a iné, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/138/2017-83 zo dňa 27.03.2018 a ďalšie, podľa ktorých na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 Obchodného zákonníka má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. V zmysle § 506 a § 351 Obchodného zákonníka je potrebné priznať žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvných úrokov z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, čomu zodpovedá aj právna úprava obsiahnutá v § 6 a § 13 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch. Úroky dohodnuté pri poskytnutí pôžičky alebo úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Zmluvné úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný platiť ich od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na rozdiel od toho úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie so splatením istiny a veriteľ ich môže požadovať i keď neboli dojednané. Pritom platí, že môžu existovať popri sebe. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014 zmluvné úroky predstavujú odmenu zapožičané peniaze, naproti tomu úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti, teda za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Pre posúdenie primeranosti výšky úrokového zaťaženia nemožno obe sadzby úrokov sčítať; zákonné úroky z omeškania nenahradzujú od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany dojednali. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Obo/143/1998, na ktoré súd prvej inštancie poukazuje, sa týkalo prioritne otázky nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania. Netýkalo sa samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení nároku. Čo sa týka uznesenia Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 476/2012, ústavný súd za nevyjadroval k meritu veci, teda k nároku na úroky po zosplatnení úveru, zaoberal sa sťažnosťou na porušenie základného práva, najmä práva na súdnu ochranu a konštatoval, že v konaniach predchádzajúcich ústavnej sťažnosti všeobecné súdy neporušili základné právo sťažovateľky.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

9. Podľa § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

10. Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť podľa § 387 ods. 1,2 CSP.

11. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

13. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

14. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

15. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

16. Žalobca uplatnil vo svojom odvolaní odvolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom závere súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

17. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje.

18. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením, vo vzťahu k čomu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorým odôvodnením sa odvolací súd identifikuje (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti.

20. Žalobca v odvolaní namieta právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého právo na riadny úrok z úveru má žalobca iba do zosplatenia istiny úveru .

21. Odvolací súd sa s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie stotožňuje. Vychádza pritom z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Obo 143/1998, publikovaného pod č R 59/98, podľa ktorého dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 Obchodného zákonníka). Aj keď sa jedná o staršie uznesenie Najvyššieho súdu SR, jeho závery sú stále aktuálne a potvrdzuje ich ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, keď napr. Ústavný súd SR v uznesení č.k. IV. ÚS 476/2012-14, zo dňa 18.09.2012 takýto výklad považoval za ústavne akceptovateľný a v tomto smere je odvolacia námietka žalobcu nedôvodná. Záver, že zmluvne dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi stranami sporu.

22. Pokiaľ odvolateľ argumentuje odchylnými rozhodnutiami iných odvolacích súdov, odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok vychádza z princípu právnej istoty (čl. 2 ods. 1 CSP). Podľa čl. 2 ods. 2 CSP právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu ako najvyššej súdnej autority v rámci sústavy súdov SR je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivu v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali. S prihliadnutím na čl. 3 CSP do tohto pojmu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 129/2017 zo dňa 31. 10. 2017). Vzhľadom na uvedené, za právne nevýznamné považoval odvolací súd poukazy žalobcu v odvolaní na rozhodnutia iných odvolacích súdov, týkajúcich sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci odvolací senát rozhodujúci v súdnej veci viazaný nie je.

23. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

24. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázateľne nevznikli.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).